

AKTUELNI IZVJEŠTAJI I PREPORUKE ZA STANOVNIŠTVO
U SLUČAJEVIMA PREKOMJERNIH KONCENTRACIJA ZAGAĐUJUĆIH MATERIJA: 27.12.2024.

Pokazatelji mjerenja zagađujućih materija u zraku na području Kantona Sarajevo bilježili su sljedeće indeksne vrijednosti za mjerene polutante:

2

VIJEĆNICA: **DOBAR**, preporuka za osjetljive populacione skupine je da razmisle o smanjenju intenzivnih aktivnosti na otvorenom, za ostatak populacije preporuka je da uživaju u uobičajnim aktivnostima na otvorenom.

INDEKS PM₁₀

2

MOBILNA HADŽIĆI : **DOBAR**, preporuka za osjetljive populacione skupine je da razmisle o smanjenju intenzivnih aktivnosti na otvorenom, za ostatak populacije preporuka je da uživaju u uobičajnim aktivnostima na otvorenom. **INDEKS NO₂**

5

OTOKA: **VRLO ZAGAĐEN**, preporuka za osjetljive populacione skupine je da izbjegavaju svaku vrstu fizičke aktivnosti na otvorenom, a za ostatak populacije da aktivnosti na otvorenom svedu na minimum.

INDEKS PM_{2.5}

5

BJELAVE: **VRLO ZAGAĐEN**, preporuka za osjetljive populacione skupine je da izbjegavaju svaku vrstu fizičke aktivnosti na otvorenom, a za ostatak populacije da aktivnosti na otvorenom svedu na minimum. **INDEKS PM_{2.5}**

4

ILIJAS: **ZAGAĐEN**, preporuka za osjetljive populacione skupine je da aktivnosti na otvorenom svedu na minimum, a za ostatak populacije da razmisle o smanjenju intenzivnih aktivnosti na otvorenom.

INDEKS PM₁₀

5

ILIDŽA: **VRLO ZAGAĐEN**, preporuka za osjetljive populacione skupine je da izbjegavaju svaku vrstu fizičke aktivnosti na otvorenom, a za ostatak populacije da aktivnosti na otvorenom svedu na minimum.

INDEKS PM_{2.5}

5

VOGOŠĆA: **VRLO ZAGAĐEN**, preporuka za osjetljive populacione skupine je da izbjegavaju svaku vrstu fizičke aktivnosti na otvorenom, a za ostatak populacije da aktivnosti na otvorenom svedu na minimum.

INDEKS PM_{2.5}

Monitoring se vrši prema Pravilniku o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definisanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka („Službene novine Federacije BiH“, broj 1/12). Prosječne koncentracije polutanata sa vrijednošću Indeksa na dan **27.12.2024. godine do 07h.**

Sat	Vijećnica			Mobilna			Otoka					Bjelave					Ilijaš			Ilidža				Vogošća			
	PM10	NO ₂	SO ₂	NO ₂	O ₃	SO ₂	PM10	NO ₂	O ₃	SO ₂	PM2.5	PM10	NO ₂	O ₃	SO ₂	PM2.5	PM10	NO ₂	SO ₂	PM10	NO ₂	SO ₂	PM2.5	PM10	NO ₂	SO ₂	PM2.5
	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³
1:00	49.6	40.1	55.5	46.5	0.5	86.1	106.8	51.6	1.5	48.7	104.0	74.9	45.8	6.8	46.5	73.4	103.7	34.5	62.1	83.5	39.6		82.0	90.0	39.5	20.8	88.2
2:00	44.1	38.5	14.2	45.2	0.7	82.6	95.9	46.8	1.5	45.9	93.4	84.4	51.9	6.2	52.0	82.3	136.4	28.4	59.9	85.9	38.7	62.0	84.4	77.9	35.8	19.4	76.3
3:00	45.2	34.9	12.4	45.5	0.7	68.6	110.7	48.7	1.4	48.4	108.5	85.9	48.3	6.2	48.0	83.5	102.2	29.2	57.4	111.0	42.6	63.2	109.1	80.9	39.6	20.7	78.6
4:00	47.0	30.3	10.8	41.7	0.3	63.7	98.3	43.7	1.3	45.7	95.9	65.5	41.2	6.6	36.6	64.1	95.2	30.5	45.8	113.1	41.3	57.3	111.1	78.5	36.0	18.0	77.0
5:00	33.6	26.4	8.2	39.3	0.5	54.8	107.0	41.5	1.3	33.8	105.1	71.3	41.6	6.2	28.6	69.4	95.3	24.8	41.0	115.3	39.6	54.5	113.7	35.6	20.4	7.0	34.9
6:00	28.2	16.1	10.6	35.9	0.7	51.6	95.9	46.5	1.1	28.3	93.7	66.0	41.2	6.0	27.4	64.6	99.9	18.3	31.8	111.1	37.6	39.9	109.3	39.5	26.9	5.6	38.6
7:00	17.5	18.5	17.4	31.8	2.6	73.0	99.5	59.9	1.1	28.0	96.7	49.9	40.7	10.0	32.4	48.4	60.8	26.0	29.7	70.9	38.9	22.3	69.5	40.0	32.0	7.6	38.9
8:00	11.6	28.3	23.6	40.3	2.8	92.3	91.6	59.6	1.0	27.3	88.9	38.7	38.3	11.3	40.9	37.6	69.7	26.3	30.6	66.0	43.4	27.5	64.4	66.9	43.3	11.9	64.6
PROSJEK	34.6	29.2	19.1	40.8	1.1	71.6	100.7	49.8	1.2	38.3	98.3	67.1	43.6	7.4	39.1	65.4	95.4	27.2	44.8	94.6	40.2	46.7	92.9	63.7	34.2	13.9	62.1
INDEX	2			2			5					5					4			5				5			
	PM10			NO2			PM2.5					PM2.5					PM10			PM2.5				PM2.5			

* Vrijednost indeksa je izračunata na osnovu najveće vrijednosti koncentracije polutanata i to: PM10 i PM2.5 (srednja vrijednost posljednjih 24^h), NO₂, O₃ i SO₂ (posljednja 1^h vrijednost), a prema Metodologiji indeksa kvaliteta zraka izdatoj od strane Federalnog hidrometeorološkog zavoda BiH

* Vrijednost u tabeli su validirane

NAPOMENA: Automatske stanice Vijećnica i Mobilna (lokacija: Opština Hadžići) trenutno NEMAJU mjerenja za polutante PM10 i PM2.5 što predstavlja sa velikom vjerovatnoćom nereprezentativno stanje kvaliteta zraka u odnosu na ostala mjerenja u Kantonu Sarajevo.

Vrijednost Indeksa se izražava u rasponu od **1 do 6** i podjeljena je u šest kvalitativnih kategorija:

1 - Odličan
2 - Dobar
3 - Umjeren za osjetljive grupe
4 - Zagađen
5 - Vrlo zagađen
6 - Izuzetno zagađen

PREPORUKE ZA STANOVNIŠTVO KANTONA SARAJEVO NA DAN 27.12.2024.

Na osnovu dostupnih informacija o izmjerenim koncentracijama tokom **27.12.2024.** godine i dostupne vremenske prognoze, za *osjetljive kategorije stanovništva* (osobe koje ne koriste pravilno i pravovremeno terapiju a hronični su plućni i/ili srčani bolesnici, osobe sklone težim alergijskim reakcijama), te *osjetljive kategorije stanovništva* (starija populacija, hronični stabilni blesnici, trudnice, mlađa djeca...), preporuke su da izbjegavaju sve vrste fizičkih aktivnosti na otvorenom. Preporuka za ostatatak populacije je da aktivnosti na otvorenom svedu na minimum. Preporuke se naročito odnose na period jutarnjih i večernjih sati kad su koncentracije zagađujućih materija u zraku najviše. Radnicima koji duže vremenske periode borave na otvorenom preporučuje se nošenje maski za lice sa zaštitnim respiratornim filterima. Ukoliko su duži boravci vani neophodni, preporučuje se nošenje maske za lice sa zaštitnim respiratornim filterima. Ako građanima mogućnosti dozvoljavaju, svakako se preporučuje boravak na planinama u okruženju Grada.

NAPOMENA: Preporuke se prave na početku dana na osnovu dostupnih informacija u tom momentu.

U slučaju nagle promjene vremenskih prilika, usljed kojih može doći do povećanja/smanjenja koncentracija zagađujućih materija, preporuke građanima biće prilagođene posljednje izmjerene koncentracijama zagađujućih materija i vremenskoj prognozi.

Stalna preporuka građanima je da putem sredstava informisanja prate zvanične informacije o izmjeranim koncentracijama zagađujućih materija u zraku i vremenskoj prognozi. Posljednje izmjerene vrijednosti polutanata prikazane su na internet stranici:

<https://www.fhmzbih.gov.ba/latinica/ZRAK/AQI-satne.php>

Više informacija o mjerama samozaštite građani mogu naći u prilogima: „Zdravstvene preporuke rizičnim grupama stanovništva kod povećanih koncentracija zagađujućih materija u zraku u Kantonu Sarajevo“.

<http://www.zzjzks.ba/wp-content/uploads/2018/10/Preventivne-mjere-aerozagadjenje.pdf>

<http://www.zzjzks.ba/wp-content/uploads/2018/10/ZDRAVSTVENE-PREPORUKE-POVECANA-KONCENTRACIJA-ZAG.MATERIJA.pdf>

J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo će nastaviti kontinuirano vršiti mjerenja i obavještavati građane o svim eventualnim promjenama.